

de neiging hebt om je theatergeheugen en vakkennis aan te wenden.

Volgens Luuk Rademakers (HBvL) zitten de recensenten te diep in hun kunstsector. Daardoor lijden ze aan 'ego-building': 'Ze willen niet afgaan voor hun collega's.' Yves Desmet stelt het op deze manier: 'Zowel in stijl als in toonzetting moeten recensenten uit dat intellectualistisch jargon wegraken. Recensies moeten op de eerste plaats begrepen worden door mensen die in de zaal zitten en niet door de mensen op het podium. Dat is een dagdagelijkse opgave. Het gevaar bestaat dat je op een bepaald moment voor je bronnen gaat schrijven, dus ook voor het theatermilieu, en dat je hun jargon, interesse en leefwereld gaat reflecteren. Wat ook normaal is, omdat je de meeste reacties vanuit dat milieu mag verwachten.'

Het begint er zowaar op te lijken dat recensenten als een last worden beschouwd, als onstuimige hengsten en merries die met strakke teugels in bedwang gehouden moeten worden. Die strakke teugels betekenen een limiet van 40 lijnen, en dat maakt de helderheid en de argumentatie er niet makkelijker op. Het zorgt alleen maar voor een oppervlakkige beschrijving van het verhaal. Een joekel van een 'lokkende' foto, eventueel groter dan de 'begeleidende' tekst, kan er natuurlijk wel bij. De lezer heeft volgens de krant geen behoefte aan het houvast van een artistieke evaluatie en analyse. Hij is wel sterk en slim genoeg om zelf een oordeel te vormen, maar blijkbaar te dom om de inhoud of het verhaal van een voorstelling zelf te weten te komen. Waarom recensies dan niet gewoon afschaffen? Sommige kranten doen dat al regelmatig, want wanneer een produktie een voorbeschuwing heeft gekregen, is een recensie

blijkbaar niet meer nodig. Het 'coveren', onder welke vorm dan ook, volstaat.

Een fenomeen apart: De Gentenaar

Uiteindelijk heb ik de indruk dat de meeste kranten het liefst een risicoloze en aantrekkelijke service willen bieden in de vorm van aankondigingen, voorbeschuwingen en culturele agenda's. Een krant die een eigenzinnige podiumverslaggeving wil blijven voeren is De Gentenaar. De Gentenaar, als regionale editie van Het Nieuwsblad, maar met een eigen traditie, gaat d.m.v. het wekelijks aankondigend katern *Buitenbeen* dieper in op het culturele leven van Oost-Vlaanderen. De fo-

cus ligt daarbij natuurlijk op Gent. *Buitenbeen* (gestart in 1984) is in bijna elke regionale editie van Het Nieuwsblad terug te vinden, maar komt bij De Gentenaar sterk uit de hoek door de anticipatie op de dagelijkse recensies. De formule werkt als volgt. Elke donderdag verschijnt *Buitenbeen* met aankondigingen en voorbeschuwingen over film, dans, theater, opera en muziek. Die voorbeschuwingen zijn vaak diepgaande interviews met kunstenaars die de doelstellingen van een project of voorstelling uit de doeken doen. Dat schept bij de lezer een verwachtingshorizon en biedt een houvast om de daaropvolgende recensies te interpreteren en te nuanceren. Recensies blijven daardoor niet in het ijle zweven, maar kunnen terugvallen op de concrete informatie uit de voorbeschuwing.

Toch moet ook Cecilia De Mulder (chef cultuurredactie) veel harder vechten om deze situatie te behouden dan in de jaren tachtig. Ook zij voelt de druk van de televisie-aandacht, de marginalisering van cultuur, en het voortdurend zwaaien met de leescijfers. Maar, zo zegt ze: 'Ik blijf vechten tegen de boze wolf van de vervlakking en ben bovenal geïnteresseerd in de mens die iets maakt!' Ze betreurt het dat het tegenwoordig een toevalstreffer is wanneer je in Het Laatste Nieuws nog een recensie vindt, en dat veel recensies 'uit de losse pols' geschreven worden. Haar standpunt blijft dat podiumverslaggeving thuishoort in een krant: 'Je mag cultuur niet marginaliseren en isoleren, dat zou het elitaire alleen maar in de hand werken.'

Tom Michiels
(met dank aan Mark Geurden)